

Sikkerhetsdatablad

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator
DURA-INK TUSJ

Deklarasjonsnummer: XXXXXX

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes
Tusj.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

HauCon Norge AS

Johan Follestad's vei 3 Tlf.: +47 31 30 25 00

NO-3474 Åros

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-mail): post@haucon.no

1.4. Nødtelefonnummer

22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Brannfarlig væske med langtidseffekter og alvorlig øyeskade.

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 3;H226 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H336

2.2. Merkingselementer

FARE

Inneholder: 1-Metoksy-2-propanol, 1-Propanol

H226: Brannfarlig væske og damp.

H318: Gir alvorlig øyeskade.

H336: Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

P101: Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102: Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210: Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P271: Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.

P305+P351+ VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom

P338+P310: dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.

P501: Innhold/holder leveres som avfall i samsvar med lokale forskrifter.

2.3. Andre farer

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

Hormonforstyrrende egenskaper: Ingrediensene anses ikke som hormonforstyrrende stoffer i samsvar med kriteriene i forordning 2017/2100 eller forordning 2018/605.

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler**3.2. Stoffblandinger:**

Vekt%	Navn	CAS	EC-nr.	Indeks-nr.	REACH-reg.nr.	Klassifisering
25-<50	1-Metoksy-2-propanol	107-98-2	203-539-1	603-064-00-3	01-2119457435-35	Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336
25-<50	1-Propanol	71-23-8	200-746-9	603-003-00-0	-	Flam. Liq. 2;H225 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H336

Ordlyden av H-setningene - se avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Innånding:** Bring personen i frisk luft. **Lette tilfeller:** Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege. **Alvorligere tilfeller:** Bevisstløse legges i stabilt sideleie med hodet lavt og holdes varme. Puster ikke vedkommende, gis kunstig åndedrett. Ring straks etter lege og ambulanse.
- Hud:** Fjern straks tilsølte klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Smør huden inn med håndkrem. Ved sår og likn.: Søk lege.
- Øyne:** Skyll straks med vann eller saltvann i minst 15 minutter. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.
- Svelging:** Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig vann. Holdes i ro under oppsyn. **Fremkall ikke oppkastning.** Inntreffer oppkastning, holdes hodet lavt for å unngå mageinnhold i lungene. Ring straks etter lege og ambulanse.
- Forbrenning:** Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrente området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan gi irritasjon av hud og alvorlig øyeskade, samt tørr og sprukket hud. Dampene kan føre til at man føler seg søvning eller omtåket.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Vanntåke, skum, pulver eller kullsyre.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Unngå innånding av røykgasser. Ved brann utvikles giftige gasser: Særlig karbonoksider.

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling. Fjern om mulig beholderne eller kjøøl dem ned med vann.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8. Fjern antenningskilder. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Helles aldri ut i kloakken - se avsnitt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Sølet suges opp med granulat eller likn. Oppsamles i egnede beholdere. Skyll stedet hvor sølet oppsto grundig med vand. Fortsett behandling av søl - se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se ovennevnte.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå innånding av damper. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks klær som er forurenset. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Dusj til bruk i nødsfall skal være tilgjengelig. Vask hender og forurensete områder med vann etter arbeidsslutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

I godt tillukket beholder, i godt ventilert rom. Atskilt fra antenningskilder. Brannfare klasse A.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se bruksområder – avsnitt 1.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametrer

Arbeidstilsynets grenseverdier (forskrift om tiltaks- og grenseverdier nr. 2248, 28.06.2021):

50 ppm = 180 mg/m³ HE 1-Metoksy-2-propanol

100 ppm = 245 mg/m³ H 1-Propanol

E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

H = Stoffet kan tas opp gjennom huden.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr (forttsat)

DNEL:	Eksponering	Verdi	Populasjon	Virkninger
1-Metoksy-2-propanol	Akut, inhalasjon	553,5 mg/m ³	Arbeider	Lokal
	Langsiktige, inhalasjon	369 mg/m ³	Arbeider	Systemisk
	Langsiktige, dermal	50,6 mg/kg	Arbeider	Systemisk
	Langsiktige, inhalasjon	43,9 mg/m ³	Forbruker	Systemisk
	Langsiktige, oral	3,3 mg/kg	Forbruker	Systemisk
	Langsiktige, dermal	18,1 mg/kg	Forbruker	Systemisk
PNEC:	Medium	Verdi		
1-Metoksi-2-propanol	Ferskvann	10 mg/l		
	Sjøvann	100 mg/l		
	Ferskvann sediment	41,6 mg/kg		
	Sjøvann sediment	4,17 mg/kg		
	Jord	2,47 mg/kg		
	Renseanlegg (STP)	100 mg/l		

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering: Arbeidsrom skal være godt ventilert.

Personlig verneutstyr:

Innånding: Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk godkjent vernemaske med kombinasjonsfilter type A (brunt - mot organiske damper). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud: Vernehansker av nitril (EN 374). Det har ikke vært mulig å finne data for gjennombruddstid av alle innholdsstoffer, derfor anbefales det å skifte ut hansken hvis man søler på den.

Øyne: Tettsluttende vernebriller eller ansiktsskjerm ved risiko for sprut.

Begrensning og overvåking av miljøeksponering: Ingen spesifikke.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Fysisk tilstand:	Væske i tusj
Farge:	Sort
Lukt:	Av alkohol
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ikke bestemt
Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde (°C):	96
Antennelighet (fast stoff, gas):	Ikke bestemt
Nedre og øvre eksplosjonsgrense (vol.-%):	1,7 – 13,5
Flammepunkt (°C):	>23-24
Selvantennelsestemperatur (°C):	287
Spaltingstemperatur (°C):	Ikke bestemt
pH, 20°C:	5,7
Kinematisk viskositet (mm ² /s ved 40°C):	5,556
Løselighet:	Løselig i vann
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (logaritmisk verdi):	Ikke bestemt
Damptrykk (mmHg, 20°C):	14
Tetthet og/eller relativ tetthet (g/cm ³ , 20°C):	0,9
Relativ damptetthet (luft=1):	Ikke bestemt
Partikkelegenskaper:	Ikke relevant for væsker

9.2. Andre opplysninger:

VOC (%)	82
---------	----

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet**

Ingen data til rådighet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Brennbar. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet: 16°C. Avgitte damper kan antennes av for eksempel gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Kan drive langt til antenningskilder og gi tilbakeslag. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv mm.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen data til rådighet.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå dannelse av gnister, glør, oppvarming og sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå sterke syrer, oksidasjonsmidler og aldehyder.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser: Særlig karbonoksider.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Hudetsing/hudirritasjon: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon: Eye Dam. 1;H318 Gir alvorlig øyeskade.

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskaper: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksicitet: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT — enkelteksponering: STOT SE 3;H336 - Døsighet eller svimmelhet.

STOT — gjentatt eksponering: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Aspirasjonsfare: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akutt giftighet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 27596 mg/l/4h (1-Metoksy-2-propanol) LC ₅₀ (rotte) > 33,8 mg/l/4h (1-Propanol)	Ikke tilgjengelig OECD 403	Leverandør ECHA
Dermal	LD ₅₀ (kanin) > 2000 mg/kg (1-Metoksy-2-propanol) LD ₅₀ (kanin) = 4032 mg/kg (1-Propanol)	Ikke tilgjengelig OECD 402	Leverandør ECHA
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 4016 mg/kg (1-Metoksy-2-propanol) LD ₅₀ (rotte) > 2000 mg/kg (1-Propanol)	Ikke tilgjengelig Ikke tilgjengelig	Leverandør ECHA
Etsning/irritasjon:	Øyenskade, kanin (Propan-2-ol)	OECD 405	ECHA
Sensibilisering:	Ingen sensibilisering, hud, marsvin (1-Metoksy-2-propanol)	Ikke tilgjengelig	ECHA
CMR:	Ingen reproduksjonseffekter ved dyreforsøk (1-Propanol) Ingen karcinogen effekt ved dyreforsøk (1-Propanol)	Ikke tilgjengelig Ikke tilgjengelig	ECHA ECHA

Opptaksveier: Hud, lungene og mage-tarm-kanalen.

Symptomer:

Innånding: Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud: Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud. 1-Metoksy-2-propanol kan tas opp gjennom huden og ved omfattende kontakt gi samme symptomer som nevnt under innånding.

Øyne: Kan gi øyenskade.

Svelging: Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding".

Kroniske effekter: Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem.

11.2. Opplysninger om andre farer

Ingen kjente.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) > 1000 mg/l (1-Metoksy-2-propanol) LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) > 100 mg/l (1-Propanol)	Ikke tilgjengelig (FW) Ikke tilgjengelig (FW)	Leverandør ECHA
Krepsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 23300 mg/l (1-Metoksy-2-propanol)	Ikke tilgjengelig (FW)	Leverandør
Alger	ECr ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) > 1000 mg/l (1-Metoksy-2-propanol)	Ikke tilgjengelig (FW)	Leverandør

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

1-Metoksy-propanol og 1-Propan-2-ol er lett biologisk nedbrytbare (OECD 301).

12.3. Bioakkumuleringsevne

1-Metoksy-2-propanol: Log K_{ow} < 3; BCF < 100 (mulighet for moderat bioakkumulering).

1-Propanol: Log K_{ow} < 1 (ingen betydningsfull bioakkumulering).

12.4. Mobilitet i jord

K_{oc} (1-Metoksy-2-propanol, 1-Propanol): <10 (Meget stor mobilitet i jord forventes).

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Ingen kjente.

12.7. Andre skadevirkninger

Ingen kjendte.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnettet, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAL-Kode: 08 01 13 (rester) og 15 02 02 (granulat eller likn med blandning).

Avfallstoffnummer: 7051 (Maling, lim, lakk, løsemiddelbasert)

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1. FN-nummer eller ID-nummer 3175

14.2. FN-forsendelsesnavn FASTE STOFFER SOM INNEHOLDER BRANNFARLIG VÆSKE, N.O.S. (1-Metoksy-2-propanol, 1-Propanol)

14.3. Transportfareklasse(r) 4.1

14.4. Emballasjegruppe II

14.5. Miljøfarer Ingen.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk Ingen.

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet skal det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved graviditet eller amming.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen CSR.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Ordlyd på H-setninger nevnt i avsnitt 3:

H225: Meget brannfarlig væske og damp.

H226: Brannfarlig væske og damp.

H318: Gir alvorlig øyeskade.

H336: Kan forårsake døsigheit eller svimmelhet.

Forkortelser:

CMR = Carcinogenicity, mutagenicity, reproductive toxicity (kreftfremkallende, arvestoffskadelig og reproduksjonstoksisk virkning)

CSR = Chemical Safety Report

DNEL = Derived No-Effect Level

EC₅₀ = Effect Concentration 50 %

FW = Fresh Water

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 %

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 %

LD_{Lo} = Lethal Dose Low (Dødlig dos låg)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Datakilder:

ECHA = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside

IUCLID = International Uniform Chemical information Database

RTECS = Registry of Toxic Effects of Chemical Substances

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Endring i avsnitt:

Ikke relevant

Utarbeidet av: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Danmark Tel.: +45 38 34 77 98 / PW - Kvalitetskontroll: PH